

¿Por quién doblan las campanas?, de Sam Wood (1941)

Memòries de la Guerra Civil

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant

El film del mes

Memòries de la Guerra Civil

Dissabte, 18 de juliol de 1936: la cartellera barcelonina inclou una quarantena de films, entre els quals hi ha *Nobleza Baturra*, de Florián Rey i amb Imperio Argentina; *Tres lanceros bengalíes*, interpretada per Gary Cooper i dirigida per Henry Hathaway, i *Soy un fugitivo*, de Mervyn Le Roy i amb Paul Muni com a protagonista. Dilluns, 18 de juliol de 2011: setanta-cinc anys més tard, recuperem aquests tres films per evocar la normalitat d'aquella data, trencada per la sublevació d'una part de l'exèrcit contra la República.

Agraïments: Jaime Camino, Xavier Juncosa, Vicente Sánchez-Biosca, Rafael R. Tranche, Arxiu Nacional d'Andorra, Castroverde Parra, CNT, Filmoteca Española, Friedrich-Wilhelm-Murnau-Stiftung, Institut Jean Vigo, José Frade Producciones Cinematográficas, Televisión Española (RTVE), Video Mercury Films SA.

Dos films més donen fe de la relativa normalitat de la vida quotidiana a la reraguarda durant el conflicte, malgrat que el ressò de la guerra cada cop és més present entre la població; són *QUAN LA GANA APRETA*, un curtmetratge de 1939, i *LAS LARGAS VACACIONES DEL 36*, de Jaime Camino, que ha dirigit sis llargmetratges

sobre la Guerra Civil i el treball del qual constitueix un dels fils conductors més importants d'aquest cicle.

Camino també és el director de *DRAGON RAPIDE*, el film que hem escollit per evocar els dies previs a l'*alzamiento* nacional que va donar peu a la guerra i que se centra en la figura de Franco, un dels principals dirigents de la revolta. El *Dragon Rapide* és el model d'avió que traslladarà Franco –interpretat per Juan Diego– des de les Canàries, on es troba en el moment de la revolta, fins al Marroc, on es posarà al capdavant de les tropes militars rebels. Els esdeveniments d'aquells dies de juliol de 1936 també es poden analitzar a través de l'altre film escollit per a aquesta sessió: *REPORTAJE DEL MOVIMIENTO REVOLUCIONARIO EN BARCELONA*, un documental produït per la CNT que curiosament va ser utilitzat pel bàndol franquista com a denúncia del caos, dels excessos anarquistes i de la inoperància del govern a la zona republicana. Aquesta sessió comptarà amb la presentació de Román Gubern, historiador del cinema i coguionista, amb Camino, de *DRAGON RAPIDE*.

Memòries de la Guerra Civil continua amb dos films recents que mostren els bombardejos a Barcelona: *OBIEKTIVO: BARCELONA*, de Xavier Juncosa, i *MIRANT EL CEL*, de Jesús Garay. Els dos directors ens acompanyaran en un debat sobre les seves pel·lícules, que denunci-

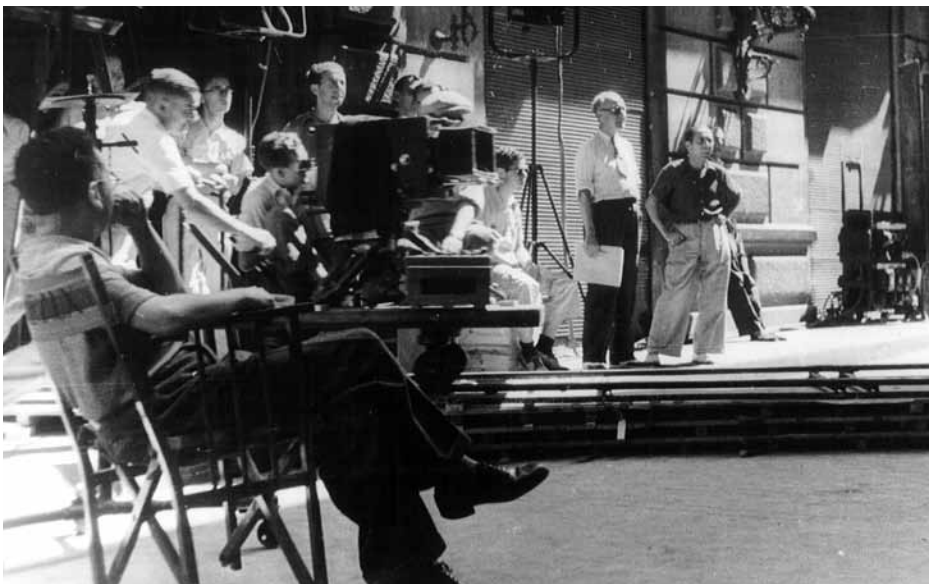

Libertarias, de Vicente Aranda (1996)

en la intervenció dels avions bombarders italians sobre la ciutat comtal.

La propaganda «nacional» també va reflectir aquesta intervenció, així com l'avanç de la guerra. Des d'aquesta perspectiva, el cicle presenta diversos noticiaris produïts pel Departament Nacional de Cinematografia, fundat a la zona franquista l'any 1938 i encarregat de centralitzar tota la producció cinematogràfica dels revoltats. Els noticiaris estan inclosos dins el DVD *EL PASADO ES EL DESTINO*, que forma part del llibre de Vicente Sánchez-Biosca i Rafael R. Tranche que duu el mateix títol. El dijous 21 de juliol Rafael R. Tranche serà a la sala per presentar aquesta publicació, editada el maig de 2011, que reflexiona sobre les relacions entre els mitjans de comunicació, la propaganda i el cinema al bàndol nacional durant la guerra i els primers anys de la postguerra.

Una altra vessant de la Guerra Civil va ser el paper que hi van tenir les dones, tant a la reraguarda com al front (en aquest cas, a les files republicanes). Un curtmetratge de l'època, *LA MUJER Y LA GUERRA*, servirà d'acompanyament al film *LIBERTARIAS*, de Vicente Aranda. La sessió serà introduïda per la historiadora Mary Nash, especialista en el tema.

Rodatge d'*Espoir*, d'André Malraux, a Barcelona (IVAM Ricardo Muñoz Suay)

La darrera setmana de juliol *Memòries de la Guerra Civil* se centrarà en la visió que els nombrosos cineastes estrangers desplaçats a Espanya durant el conflicte van donar de l'enfrontament bèl·lic. La Guerra Civil espanyola va ser el primer capítol, l'avantsala, de la Segona Guerra Mundial, que començaria només uns anys més tard, i van ser molts els documentalistes, cineastes i intel·lectuals que van rodar –i van viure– els fets des d'una banda o una altra de la trinxera. Aquesta internacionalització del conflicte i la revisió de la «mirada estrangera» s'inicia amb la projecció de la versió restaurada, de 166 minuts, de *FOR WHOM THE BELL TOLLS*, una adaptació de la novel·la d'Ernest Hemingway rodada per Sam Wood el 1941 i protagonitzada per Gary Cooper i Ingrid Bergman. A aquest primer film, que reflecteix el paper de les Brigades Internacionals en el conflicte espanyol, s'hi afegiran al llarg de la setmana títols com *ESPOIR*, del francès André Malraux –presentada per Xavier Antich; *THE SPANISH EARTH*, de l'holandès Joris Ivens amb guió del mateix Hemingway; *IN KAMPF GEGEN DEN WELTFEIND*, de l'alemany Karl Ritter, o

ISPANIYA, d'Esfir Shub, basada en les imatges rodades pels soviètics Roman Karmen i Boris Makaseiev. Per concloure aquesta primera etapa del cicle, *Memòries de la Guerra Civil* es tanca a la sala de l'avinguda de Sarrià amb la projecció de diverses imatges de la retirada dels republicans cap a la frontera francesa i de l'entrada de les tropes franquistes a una Barcelona derrotada. Aquests curtmetratges, alguns dels quals d'autoria amateur, reflecteixen la fi definitiva de la Segona República espanyola i l'inici dels quaranta anys de dictadura franquista.

La mirada cinematogràfica a la Guerra Civil i els seus efectes, però, no s'acaba aquí. La retrospectiva continuarà a la tardor amb la projecció de diversos films que, al llarg dels últims setanta-cinc anys, han aprofundit en algun aspecte concret de la confrontació o han aportat matisos que en un primer moment eren difícils de destriar. Aquesta segona etapa de *Memòries de la Guerra Civil* s'acompanyarà, a més, d'una exposició que inaugurarem a la nova seu del Raval i

Fotograma de *Legión Cóndor* (Cortesia de Filmoteca Española)

que, amb el títol d'*Imatges confrontades*, permetrà arrodonir la visió del paper que el cinema ha tingut com a testimoni i registre de la memòria d'aquests esdeveniments. ▶

▶ Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant

En el món contemporani, els llunyans Tristany i Isolda han donat pas a mitologies potser menys refinades però no menys potents. Les més populars són, actualment, les mitologies lligades a esportistes i cantants, ja siguin solistes o grups. No obstant això, el primer col·lectiu no ha generat la mateixa matèria filmica que el segon, propens a l'exaltació personalitzada des de diferents punts de vista, que van de les aproximacions més o menys documentals a les vides èpiques o dramàtiques dels protagonistes al gènere biopic, passant pels melodrames més o menys flamboyants sobre els patiments inseparables de la glòria.

De Chet Baker a U2, de Jim Morrison a Joy Division, de Serge Gainsbourg a Kurt Cobain, tots aquests cantants i músics comparteixen un itinerari vital: treball, patiment, èxtasi i caiguda. El recorregut vital, sovint tràgic, de músics i intèrprets de tota condició, sense que s'observin diferències entre els gèneres musicals als quals es dedicaven, inspira aquest cicle que s'allargarà fins a finals de juliol. El mite de la creació i de la fatalitat associada a aquesta –però també de l'èxit, del somni fet realitat, de l'èxtasi lligat al reconeixement per part del públic– formen part de la iconografia de la música i els seus intèrprets, un estol d'estrelles que s'han fet un lloc en l'imaginari col·lectiu i que perviuen en la memòria de molts com a nous herois de la contemporaneïtat.

A la construcció d'aquest mite contemporani també hi ha contribuït el cinema, especialment en els últims anys, quan sovint ha plasmat en *biopics* gairebé hagiogràfics la vida i misèries d'uns éssers l'existència dels quals està marcada per unes notes que pugnen per sortir de la seva ànima. En molts casos, la incomprensió inicial dels esforços d'aquests herois es transforma, al cap d'un temps, en un èxit clamorós, que, paradoxalment, és el que acaba destruint aquestes icones musicals. Ficcions com *LAST DAYS*, de Gus Van Sant, que s'emmiralla en els darrers dies de Kurt Cobain, poden ser un bon exemple de la visió que el cinema ha donat dels cantants. De fet, la imatge que lliga les grans llegendes del jazz i moltes estrelles del rock amb el sexe i les drogues ja resulta gairebé tòpica. Però a les entranyes d'aquest mite, el del «sexe, les drogues i el rock'n'roll», hi podem trobar elements com la solitud del creador, la lluita per uns ideals, la traïció a un mateix, la cobdícia o l'ambició –dues cares d'una mateixa moneda–, el sentit de la justícia –encara que sigui poètica–, els dimonis interiors, i el dolor i el patiment lligats a l'esforç creatiu.

La cinematografia no només ha posat els ulls en el binomi tràgic que sembla existir entre «creació» i «malditisme», entès com la vida desgraciada d'uns éssers presoners entre el seu esperit i la voluntat del públic i de la indústria

Sam Riley interpreta Ian Curtis, el turmentat líder de Joy Division, a *Control* (Anton Corbijn, 2010)

musical. El cinema, ja sigui a través de ficcions o de documentals, també ha recollit l'esperit alliberador, o sanador, fins i tot gairebé messiànic de la música –sovint hi ha referències a aquesta qüestió quan es parla dels U2, sobre els quals tracta el film de Phil Joanou inclòs al cicle–, a més de la identificació entre una cançó i els seus destinataris, com en un exemple de la comunió entre l'artista i el seu públic. És des d'aquesta perspectiva que el cicle que us oferim inclou el film *LLACH: LA REVOLTA PERMANENT* com un exemple particular d'heroi contemporani: poques vegades una cançó, com succeeix amb *L'estaca*, es configura com a icona «nacional» i perviu al llarg dels anys com a símbol de protesta associat al desig d'un poble.

També tenen espai en aquest cicle films que representen l'heroi com el personatge solitari que trenca una tradició, personatges la voluntat dels quals –i la fe cega en les seves possibilitats, en ells mateixos– suposa una ruptura amb el passat; en aquest cas, una fractura amb el context i la història del gènere musical en el qual s'inscriuen. En aquesta línia cal incloure llargmetratges com *MORENTE*, el documental que s'ha estrenat enguany i que mostra com aquest *cantaor* erudit i interessat en altres gèneres i musicalitats va revolucionar el món del flamenc i del *cante jondo* amb les seves propostes, sovint agosarades en un entorn molt arrelat a la tradició.

En total, el cicle *Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant* inclou catorze pel·lícules, tant de ficció com

documentals que, atenent a les peripècies biogràfiques, a les nacionalitats o als estils dels seus protagonistes, fins i tot es podrien agrupar en certs duets ben marcats: la *chanson* francesa (Edith Piaf – Serge Gainsbourg); els *jazzmen* enganxats a l'heroïna (Dexter Gordon – Chet Baker); els poetes perifèrics (Enrique Morente – Lluís Llach), els *rockers* atrapatats per la psicodèlia (The Doors – The Who) o els *frontmen* agònics de bandes amb èxit internacional (Kurt Cobain i Nirvana – Ian Curtis i Joy Division). ▶

Let's Get Lost, de Bruce Webber (1988)

▶ El film del mes

Acabem el mes de juliol amb les darreres projeccions de *La legión invencible* (John Ford, 1949). El film forma part, amb *Fort Apache* (1948) i *Río grande* (1950), de la «trilogia de la cavalleria» i compta amb John Wayne en el paper d'un militar a punt de retirar-se. ▶

DILLUNS 18

17:30

Memòries de la Guerra Civil - La cartellera de La Vanguardia del 18 de juliol de 1936:

Nobleza baturoa

Florián Rey, 1935. Int.: Imperio Argentina, Miguel Ligero, Juan de Orduña. Espanya. VE. 85'

Un dels grans èxits del tàndem Florián Rey/Imperio Argentina, de la productora Cifesa i del cinema espanyol. És una comèdia dramàtica sobre l'honor i la calúnnia amb un estil que oscil·la entre el costumisme i l'apunt documental: Aquesta història escrita per Joaquín Dicenta ja havia tingut una versió muda rodada el 1925 per Juan Vilá Vilamala; més endavant Juan de Orduña i va fer una versió en color el 1965. El seu conservadorisme ideològic va situar el film al capdavant de l'abundant cinema moralitzant i catòlic realitzat durant la Segona República. Quan va esclatar la Guerra Civil el film s'exhibia al cinema Layetana.

19:30

Memòries de la Guerra Civil - La cartellera de La Vanguardia del 18 de juliol de 1936:

The Lives of a Bengal Lancer / Les vides d'un llancer bengalí

Henry Hathaway, 1935. Int.: Gary Cooper, Franchot Tone, Richard Cromwell. EUA. VOSC. 119'

Un destacament en la frontera de l'Índia rep dos tinentes passerells que, amb un tercer més veterà, han de fer front a la revolta contra els anglesos planejada per un líder hindú. És tot un clàssic del cinema colonial i d'aventures, un espectacle pur i dur que, malgrat els seus valors racistes, està narrat amb vigor i conté seqüències que fusionen a la perfecció humor i tensió. Quan va esclatar la Guerra Civil el film s'exhibia al cinema Mistral.

Presentació a càrrec de Salvador Llopert, crític cinematogràfic de La Vanguardia.

22:00

Memòries de la Guerra Civil - La cartellera de La Vanguardia del 18 de juliol de 1936:

I Am a Fugitive from a Chain Gang / Sóc un fugitiu

Mervyn Le Roy, 1932. Int.: Paul Muni, Glenda Farrell, Helen Vinson. EUA. VOSC. 90'

És una de les més vigoroses mostres del primitiu cinema negre americà, amb pinzellades de crítica social. El film denunciava la greu situació dels presoners al sud dels Estats Units. Un melodrama de presons inspirat en el llibre autobiogràfic de Robert E. Burns. Quan va esclatar la Guerra Civil aquest film s'exhibia al cinema Mistral.

DIMARTS 19

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

When You're Strange / When You're Strange

Tom Di Cillo, 2009. EUA. VOSE. 81'

Narrada per Johnny Depp, *When You're Strange* és el primer documental sobre The Doors. Recull material rodat de la famosa banda i s'apropa al seu costat més desconegut, i en especial al seu carismàtic líder: Jim Morrison. Utilitzant exclusivament material original, en la seva majoria inèdit i rodat en bona part pel mateix Morrison entre 1966 i 1971, el director Tom DiCillo presenta la banda i el seu context en l'Amèrica dels seixanta. **Repetició el dia 22.**

19:15

Memòries de la Guerra Civil - Bombes sobre Barcelona:

Obiettivo: Barcellona / Objectiu: Barcelona

Xavier Juncosa, 1998. Catalunya. VOSC. 53'. Projectió en **BETACAM ESP**.

Els bombardeigs feixistes sobre Barcelona del 1937 i 1938 des de la perspectiva dels aviadors italians que la bombardejaren. Esmenta quatre de les àrees més castigades: la fàbrica Elizalde, la catedral i la plaça de Sant Felip Neri, la Barceloneta i el cinema Coliseum.

Mirant al cel

Jesús Garay, 2008. Int.: Gabriela Flores, Paolo Ferrari, Manel Bronchud, Albert Prat, Rosa Novell, Juan Goytisolo. Catalunya. VOSC. 80'

En els anys trenta, la tecnologia industrial es va posar al servei de la guerra i va crear una nova situació: la destrucció indiscriminada que va

afectar tant civils com soldats. Després del bombardeig de Gernika, Barcelona va ser la primera ciutat a ser bombardejada sistemàticament des de l'aire. Entre el 16 i el 18 de març de 1938, hi van caure bombes sense descans, nit i dia.

Amb la presència de Xavier Juncosa i Jesús Garay.

22:15

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

U2 Rattle and Hum / U2, la pel·lícula

Phil Joanou, 1988. EUA. VOSC. 95'

Aquest documental mostra la gira nord-americana dels U2 del 1987. El film retrata, el costat més humà de la banda en el seu moment més àlgid i la trobada amb les arrels musicals de l'Amèrica del Nord. Phil Joanou fotografia en blanc i negre llargues caminades, assaigs i gravacions realitzades durant el tour d'aquest mític grup.

DIMECRES 20

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

Anvil! The Story of Anvil / Anvil. El sueño de una banda de rock

Sacha Gervasi, 2008. Canadà. VOSC. 80'

Anvil. El sueño de una banda de rock explica la sincera, apassionant i universal història de superació de Steve «Lips» Kudlow i Robb Reiner. Eren amics inseparables des dels catorze anys i junts van fundar Anvil, la banda amb què varen publicar *Metal on Metal*, un dels àlbums de *heavy* més importants de la història. Sacha Gervasi segueix la banda durant la gravació de *This Is Thirteen*, el seu tretzè àlbum, i la seva desastrosa gira europea. **Repetició el dia 23.**

19:00

Memòries de la Guerra Civil - La dona i la guerra:

La mujer y la guerra

Mauricio A. Söllin, 1938. Espanya. VE. 11'. Projectió en Betacam.

Un homenatge a totes les dones treballadores dels anys de la Guerra Civil. Després d'un pròleg amb fotografies de La Pasionaria, Federica Montseny, Margarita Nelken, Victoria Kent, Isabel Oyarzábal i Lina Ódena, la pel·lícula inclou imatges de dones a les trinxeres i treballant a les fàbriques de metal·lúrgia, i inicia una sèrie d'escenes, muntades en paral·lel, sobre dones que fabriquen granades de mà i altres eines de guerra.

Presentació a càrrec de Mary Nash, catedràtica d'Història Contemporània a la UB.

Libertarias

Vicente Aranda, 1996. Int.: Ana Belén, Victoria Abril, Ariadna Gil, Miguel Bosé, Jorge Sanz, Loles León, José Sancho. Espanya. VE. 126'

Un apassionat retrat dels primers dies de la Guerra Civil espanyola vista a través dels ulls de les dones llibertàries que van lluitar al costat dels homes amb l'esperança de canviar el seu destí i el de la societat en què vivien.

22:15

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

The Kids Are Alright / Los chicos están bien

Jeff Stein, 1978. Int.: The Who. Gran Bretanya. VOSC. 95'

Documental produït pel grup de rock The Who que, amb fragments d'arxius sobre els primers temps de la banda i la filmació d'un concert gratuït per als seus fans, reconstrueix la seva trajectòria musical en una espècie de biografia irònica que també esdevé el testimoni d'una època. «Un film excel·lent, apte per satisfer no només les aficions musicals sinó també les cinèfiles» (José Luis Guerner).

DIJOURS 21

17:30

El film del mes:

She Wore a Yellow Ribbon / La legión invencible

John Ford, 1949. Int.: John Wayne, Joanne Dru, John Agar, Ben Johnson. EUA. VOSC. 100'

Amb *Fort Apache i Río Grande*, aquest film, tan vigorós com nostàlgic, compon la cèlebre «trilogia de la cavalleria». «M'agrada el film. Vaig tractar d'imitar-hi l'estil de Remington —no se'l pot copiar al 100%—, però almenys vaig inten-

tar reproduir-ne el color i el moviment, i crec que ho vaig aconseguir en part» (John Ford). **Repetició el dia 30.**

19:30

Memòries de la Guerra Civil - La propaganda franquista:

Presentació del llibre «El pasado es el destino. Propaganda y cine del bando nacional en la Guerra Civil»

El pasado es el destino. Propaganda y cine del bando nacional en la Guerra Civil

Vicente Sánchez-Biosca, Rafael R. Tranche, 2011. Espanya. VE. 83'. Projectió en **DVD**.

El pasado es el destino és el fruit de la investigació que al llarg de sis anys han realitzat Rafael R. Tranche (U. Complutense de Madrid) i Vicente Sánchez-Biosca (U. de València) sobre les estretes relacions entre propaganda, mitjans de comunicació i cinema del bàndol nacional durant la contesa i la immediata postguerra. En aquests anys, l'incipient estat franquista intenta edificar un aparell de propaganda destinat a guanyar la guerra i aconseguir l'adoctrinament ràpid de la població. En el cor d'aquestes operacions està el *Departamento Nacional de Cinematografía* (1938-1941), que va endegar una producció eficaç composta per una vintena de documentals i el *Noticiero español*. El DVD que projectem complementa el llibre que analitza el conjunt de la producció nacional.

Amb la presència de Rafael R. Tranche.

22:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

Backbeat / Backbeat

Iain Softley, 1994. Int.: Sheryl Lee, Stephen Dorff, Ian Hart. Gran Bretanya-Alemanya. VOSC. 100'

Ambientada a principis dels anys seixanta a Liverpool i Hamburg, *Backbeat* narra la història del naixement de The Beatles a través dels amors del cinquè membre del grup, el pintor Stuart Sutcliffe, mort en plena joventut, amb la coneguda fotògrafa alemanya Astrid Kirchherr, i també a través de la seva amistat amb John Lennon. **Repetició el dia 26.**

DIVENDRES 22

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

Last Days / Last Days

Gus van Sant, 2005. Int.: Michael Pitt, Lukas Haas, Asia Argento. EUA. VOSC. 97'

Magnífic drama inspirat en els últims dies de Kurt Cobain, líder de Nirvana. Lluny del biopic o de l'etiqueta «basat en fets reals», *Last Days* no reflecteix la vida de Cobain, sinó que pren les seves experiències per crear un personatge propi: Blake, un músic asfixiat pel pes de la fama, l'opressió dels fans i les grans discogràfiques i desenganyat de la gent que l'ha utilitzat. «Extraordinària, absorbent, extrema, inoblidable, única en la seva espècie, la suposada pel·lícula sobre Kurt Cobain és una immersió il·limitada en els estats d'ànim, les percepcions al·lucinades, les dimensions sonores d'un suposat geni de la música i el seu grup» (Àlex Gorina - Guia del Ocio). **Repetició el dia 24.**

19:30

Memòries de la Guerra Civil - *L'Alzamiento*: els dies abans i després:

Reportaje del movimiento revolucionario en Barcelona

Mateo Santos, 1936. Catalunya. VOSC. 20'

Reportatge dels fets transcorreguts a Barcelona entre el 19 i el 23 de juliol de 1936. Produït per l'Oficina de Informació i Propaganda de la CNT-FAI, és el primer reportatge de guerra realitzat durant la Guerra Civil. És un document de gran valor històric, que conté imatges del final de la repressió de l'alçament militar; de barricades als carrers; de convents i altres edificis malmesos i de presoners alliberats de la presó Model. Dies més tard les columnes anarquistes, sota el comandament de Durruti i Pérez Farrás, surten cap al front d'Aragó.

Dragon Rapide

Jaime Camino, 1986. Int.: Juan Diego, Vicky Peña, Manuel de Blas, Miguel Molina. Espanya. VE. 105'. Projectió en **DVD**.

Juan Diego fou el primer actor que va interpretar Franco en aquest film que ens situa uns dies

abans de la sublevació del 18 de juliol i continua fins al moment en què l'aspirant a dictador vola des de les Canàries fins al Marroc, amb l'avió que dona títol al film, per posar-se al front de l'exèrcit d'Àfrica. «El que més m'interessà del personatge és aquell Franco astut, caut, intel·ligent. Un home que no es precipitava, i que, a diferència dels seus col·legues, sabia que allò no seria un cop d'estat de quatre dies» (Jaime Camino).

Col·loqui amb Román Gubern.

22:15

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

When You're Strange / When You're Strange

Tom Di Cillo, 2009. EUA. VOSC. 81'

Vegeu el comentari del dia 19.

DISSABTE 23

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

Llach, la revolta permanent

Lluís Danés, 2006. Int.: Lluís Llach. Catalunya-País Basc. VC. 90'

«El 3 de març de 1976 a Vitòria, en el transcurs d'una assemblea de treballadors, l'actuació policial va causar cinc morts i més de cent ferits de bala. Aquella mateixa nit, Lluís Llach va compondre una de les cançons més emblemàtiques d'aquells anys: *Campanades a morts*. Ara, trenta anys més tard, Llach torna a Vitòria per interpretar-la en un concert multitudinari. Aquesta és la història d'una cançó, el retrat de la persona que la va escriure i la crònica dels fets que la van provocar. **Repetició el dia 25.**

19:15

Memòries de la Guerra Civil - La reraguarda:

Quan la gana apreta

Lluís Gibert Romeu, 1939. Catalunya. VC. 49'. Projectió en **BETACAM ESP**.

Reportatge amateur que mostra Barcelona durant l'últim any de la Guerra Civil espanyola.

Las largas vacaciones del 36

Jaime Camino, 1976. Int.: José Sacristán, Concha Velasco, Francisco Rabal, Analia Gadé, Àngela Molina. Espanya. VE. 107'

Una família de la burgesia catalana passa l'estiu a Gelida quan esclata la insurrecció militar del 36. Per aquest motiu prolonga la seva estada a la localitat mentre espera el retorn a la vida normal de Barcelona. Aquesta és una emotiva reconstrucció de l'inici de la Guerra Civil amb un mosaic de personatges que conformen un excel·lent retrat dels estaments socials i els interessos diversos d'aquell terrible conflicte.

22:15

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant:

Anvil! The Story of Anvil / Anvil. El sueño de una banda de rock

Sacha Gervasi, 2008. Canadà. VOSC. 80'

Vegeu el comentari del dia 20.

DIUMENGE 24

17:30

Sessió infantil:

Contes de la Xina

VE. 64'. Projectió en **DVD**.

Aquests contes combinen la tradicional admiració oriental per la naturalesa amb una tècnica tan singular com l'animació amb aquarel·les. Es projecten els curts: *¿Dónde está mi mamá?* (Te Wewi, 1960); *Los monos y la luna* (Zhou Keqin, 1981); *Los tres monjes* (Ah Da, 1980); *El niño y la flauta de bambú* (Wei-Jiajun, 1963).

19:00

Memòries de la Guerra Civil - La mirada estrangera:

For Whom the Bell Tolls / ¿Por quién doblan las campanas?

Sam Wood, 1943. Int.: Gary Cooper, Ingrid Bergman, Akim Tamiroff. EUA. VOSC. 166'. Projectió en **DVD**.

Hollywood va aprofitar el gran èxit del llibre de Hemingway per portar-lo al cinema. L'escriptor es va basar en la seva experiència durant la Guerra Civil per crear la història de Robert Jordan, un professor d'espanyol i especialista en explosius a qui un ge-

neral republicà encarrega la destrucció d'un pont durant la batalla de Segòvia. El productor Adolph Zukor va designar Sam Wood, un cineasta de dretes, per portar a terme aquesta adaptació que va prescindir totalment del contingut polític en favor d'una trama amorosa farcida d'emoció i aventures. Se'n projecta la versió íntegra, restaurada.

22:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Last Days / Last Days

Gus van Sant, 2005. Int.: Michael Pitt, Lukas Haas, Asia Argento. EUA. VOSE. 97'

Vegeu el comentari del dia 22.

DILLUNS 25

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

The Runaways / The Runaways

Floria Sigismundi, 2010. Int.: Kristen Stewart, Dakota Fanning, Alia Shawkat. EUA. VOSE. 108'

The Runaways és un biopic sobre aquest grup de rock femení. L'argument se centra en Jett –guitarra i vocalista de la banda– i Cherie Currie –vocalista–, seguint el meteòric ascens i la gairebé immediata dissolució d'aquest grup dels anys setanta que va conèixer l'èxit en edat adolescent.

19:30

Memòries de la Guerra Civil - La mirada estrangera:

Espoir / Sierra de Teruel

André Malraux, 1939. Int.: José Sempere, Andrés Mejuto, Julio Peña. França-Espanya. VE. 75'. Projectió en **BETACAM ES**.

El 1937 es va editar la novel·la *Espoir*, nascuda de l'experiència d'André Malraux com a combatent a la Guerra Civil espanyola. Un any més tard, l'escriptor francès va decidir adaptar-la al cinema. La major part del film es va rodar a Catalunya, malgrat que el final del rodatge fou precipitat per la caiguda de Barcelona en mans de les tropes nacionals. L'estrena oficial francesa no es va produir fins al 1945 i a Espanya no es va exhibir fins al 1977. L'únic film de Malraux és una obra plena d'emoció, que supera en autenticitat i força de convicció la majoria de reportatges suscitats per la Guerra Civil.

Presentació a càrrec de Xavier Antich, professor d'Estètica a la UdG i escriptor.

22:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Llach, la revolta permanent

Lluís Danés, 2006. Lluís Llach. Catalunya-País Basc. VC. 90'

Vegeu el comentari del dia 23.

DIMARTS 26

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Backbeat / Backbeat

Iain Softley, 1994. Int.: Sheryl Lee, Stephen Dorff, Ian Hart. Gran Bretanya-Alemanya. VOSE. 100'

Vegeu el comentari del dia 21.

19:30

Memòries de la Guerra Civil - La mirada estrangera:

Heart of Spain / Cor d'Espanya

Herbert Kline, Geza Karpathi, 1937. EUA. VOSC. 30'. Projectió en **BETACAM ES**.

Documental sobre el cèlebre cirurgià canadenc Norman Bethune, un voluntari de les Brigades Internacionals que va organitzar, finançar i portar a terme una idea aleshores revolucionària: la realització de transfusions mitjançant bancs de sang mòbils a primera línia de combat.

The Spanish Earth / La terra espanyola

Joris Ivens, 1937. EUA. VOSC. 53'. Projectió en **BETACAM ES**.

Un film finançat pels intel·lectuals del *Contemporary Historians* de Nova York i encarregat al

director holandès Joris Ivens, que es va desplaçar a Fuentidueña, prop de Madrid, per filmar el front de l'exèrcit republicà. Ivens aposta pel documental dramatitzat i segueix les evolucions d'en Julián, que s'allista a l'exèrcit republicà. El cineasta parteix de l'estereotip de l'Espanya rural per acabar convertint-la en símbol d'una Espanya dinàmica i lluitadora que combat el feixisme. La fotografia, el poderós muntatge d'Helen van Dongen i el comentari d'Ernest Hemingway fan d'aquest treball una de les obres mestres del cinema documental.

21:45

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Round Midnight / Alrededor de la medianoche

Bertrand Tavernier, 1986. Int.: Dexter Gordon, François Cluzet, Christine Pascal, Herbie Hancock. EUA-França. VOSE. 133'

D'entre el fum del record d'una nit en què les notes d'un saxo es fan estimar per les d'un piano, sorgeixen els fantasmes de Lester Young i Bud Powell, reencarnats en la figura de Dexter Gordon. Un sentit homenatge al món del jazz.

Repetició el dia 30.

DIMECRES 27

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

La môme / La vida en rosa (Edith Piaf)

Olivier Dahan, 2007. Int.: Marion Cotillard, Sylvie Testud, Pascal Greggory, Emmanuelle Seigner. França-R. Txeca-Gran Bretanya. VOSE. 141'

Dels barris baixos de París a l'èxit a Nova York, la vida d'Edith Piaf fou una lluita per cantar i sobreviure. Va créixer en la pobresa, però la seva veu, els seus romanços i l'amistat amb els grans noms de l'època en varen fer una estrella mundial. Marion Cotillard va obtenir un Oscar a la millor actriu per aquesta pel·lícula.

Repetició el dia 28.

20:00

Memòries de la Guerra Civil - La mirada estrangera:

Im Kampf Gegen den Weltfeind / La lluita contra l'enemic mundial

Karl Ritter, 1939. Alemanya. VOSC. 86' Projectió en Betacam Digital.

Documental propagandístic produït per l'Alemanya nazi que s'inicia amb imatges dels disturbis del maig de 1931 i de 1934 i dels primers dies de la guerra a Madrid, Barcelona i Toledo. Traça un panorama molt poc esperançador de l'Espanya republicana. La pel·lícula s'estructura en tres parts: un recorregut sobre els fets més destacats de la guerra, una demostració del sistema d'actuació combinat de l'artilleria, l'aviació de la Legió Cóndor i la infanteria espanyola i, per últim, el retorn triomfal de les forces alemanyes a Berlín. El film és més conegut com a *Legión Cóndor*.

Presentació a càrrec d'Octavi Martí.

22:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Control / Control

Anton Corbijn, 2007. Int.: Sam Riley, Samantha Morton, Alexandra Maria Lara. Gran Bretanya. VOSE. 122'

«Veus *Control* i t'adones que tota d'alegria, agudesa i acidesa de *24 Hours Party People* es componava d'un munt de sofriment, soledat, trastorns familiars i genis desequilibrats. *Control* és la història de Ian Curtis i el seu grup Joy Division, segons la novel·la autobiogràfica de la seva dona Deborah i la càmera de Corbijn, el fotògraf que el va immortalitzar abans que se suïcidés als 23 anys». (Edmond Roch - Guia del Ocio).
Repetició el dia 29.

DIJOUS 28

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Let's Get Lost / Let's Get Lost

Bruce Weber, 1988. EUA. VOSE. 119'

Documental de gran bellesa sobre el trompe-

tista de jazz Chet Baker, dirigit pel prestigiós fotògraf Bruce Weber. Guanyador del Premi de la Crítica del Festival de Venècia de 1989, s'ha estrenat a les nostres pantalles amb vint anys de retard. «No és un documental sobre Chet, és el retrat d'un món molt més feliç on el jazz, Europa i pecar eren el vici d'una llibertat no condicionada encara pels estralls definitius d'un futur». (Alex Gorina - Guia del Ocio).
Repetició el dia 31.

19:45

Memòries de la Guerra Civil - La mirada estrangera:

Ispanija / Espanya

Esfir Shub, 1939. URSS. VOSC. 89'. Projectió en **BETACAM ES**.

«La realització d'*Ispanija*, que es va muntar amb la guerra finalitzada, es converteix en un acte de balanç ideològic: la República espanyola ha perdut la guerra. El film, produït per la soviètica Mosfilm, ha de presentar aquesta realitat sense semblar derrotista. Les imatges de Roman Karmen es completen amb materials filmats per operadors espanyols i amb plans de la propaganda feixista» (Wolf Martin Hamdorf).

21:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

La môme / La vida en rosa (Edith Piaf)

Olivier Dahan, 2007. Int.: Marion Cotillard, Sylvie Testud, Pascal Greggory, Emmanuelle Seigner. França-R. Txeca-Gran Bretanya. VOSE. 141'

Vegeu el comentari del dia 27.

DIVENDRES 29

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Control / Control

Anton Corbijn, 2007. Int.: Sam Riley, Samantha Morton, Alexandra Maria Lara. Gran Bretanya. VOSE. 122'

Vegeu el comentari del dia 27.

19:45

Memòries de la Guerra Civil - La retirada dels vençuts i l'arribada dels vencedors:

L'exode d'un peuple / L'exode d'un poble

Louis Llech, Louis Isambert, 1939. França. Muda, còpia sonoritzada. 36'. Projectió en **DVD**.

Documental realitzat el febrer de 1939 pel club de cineastes amateurs de Roussillon i que testimonia les grans aglomeracions a la frontera amb França de milers d'espanyols fidels a la República que marxaven a l'exili.

La gran parada militar en Barcelona con asistencia de S. E. El Jefe del Estado y Generalísimo de los Ejércitos Nacionales

1939. Espanya. VE. 11'. Projectió en **BETACAM ES**.

Documental sobre la desfílada militar celebrada el 21 de febrer de 1939 a Barcelona.

La liberación de Madrid. Noticiero Espanyol. Edición especial

1939. Espanya. VE. 18'. Projectió en **BETACAM ES**.

Un noticiari que ens mostra el bàndol guanyador celebrant la victòria en un Madrid que, segons la veu en off, «estava sotmès a la barbàrie marxista i esperava ansiós l'alliberament».

¡Vivan los hombres libres!

Edgar Neville, 1939. Espanya. VE. 7'. Projectió en **BETACAM ES**.

Documental que mostra imatges de les instal·lacions on els republicans realitzaven interrogatoris: cel·les amb pintures al·lucinants; el pati dels afusellaments; cartes interceptades als detinguts i instruments de tortura.

Andorra / Andorra

Joan Castanyer, 1945. França. VOSC. 13'. Projectió en **BETACAM ES**.

El cineasta català exiliat a França Joan

Castanyer veu Andorra com la única Catalunya possible, l'únic lloc on es manifesten, en ple franquisme, tots els signes de la catalanitat. Un curiós i atrevit assaig marcat per la malenconia i la tristesa.

Entrada gratuïta.

21:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Gainsbourg (Vie héroïque) / Gainsbourg (Vida de un héroe)

Joann Sfar, 2010. Int.: Éric Elmosnino, Laetitia Casta, Lucy Gordon. França. VOSE. 137'

Gainsbourg (vida de un héroe) no és un simple biopic del músic francès més provocador de la segona meitat del segle XX, sinó un treball visionari l'objectiu del qual, com diu el seu director, és mostrar a la pantalla algunes de les facetes més interessants de la seva personalitat creativa, les seves relacions amb les dones, l'alcohol i les cigarretes, el seu compromís amb la música o la singularitat d'un rostre complex i lleig.

Repetició el dia 31.

DISSABTE 30

17:30

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Round Midnight / Alrededor de la medianoche

Bertrand Tavernier, 1986. Int.: Dexter Gordon, François Cluzet, Christine Pascal, Herbie Hancock. França-EUA. VOSE. 133'

Vegeu el comentari del dia 26.

20:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Morente

Emilio Ruiz Barrachina, 2011. Espanya. VE. 92'

El *cantaor* Morente parla sobre la seva vida, el flamenc, la família, la genialitat de Picasso i la seva amistat amb el barber Eugenio Arias. Interpreta *palos* tradicionals del flamenc barrejats amb altres músiques. Els concerts s'han enregistrat al castell de Buitrago del Lozoya i al Gran Teatre del Liceu de Barcelona.

22:00

El film del mes:

She Wore a Yellow Ribbon / La legión invencible

John Ford, 1949. Int.: John Wayne, Joanne Dru, John Agar, Ben Johnson. EUA. VOSE. 100'

Vegeu el comentari del dia 21.

DIUMENGE 31

17:30

Sessió infantil:

Na pude anev Kdo má dneska narozeniny? / Aventuras en el desván

Jiri Barta, 2009. República Txeca. 76'. Projectió en **DVD**.

Un grup de joguines emprèn una perillosa aventura per rescatar la seva amiga, una nina. «Un conte infantil amb les textures perturbadores d'un malson adult, però amb la capacitat d'inventació poètica pròpia d'una mirada preescolar» (Jordi Costa).

19:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Gainsbourg (Vie héroïque) / Gainsbourg (Vida de un héroe)

Joann Sfar, 2010. Int.: Éric Elmosnino, Laetitia Casta, Lucy Gordon. França. VOSE. 137'

Vegeu el comentari del dia 29.

22:00

Mitologies contemporànies: la vida heroica del cantant.

Let's Get Lost / Let's Get Lost

Bruce Weber, 1988. EUA. VOSE. 119'

Vegeu el comentari del dia 28.

VO. Versió original. **VC.** Versió catalana. **VE.** Versió espanyola. **VOSC.** Versió original amb subtítols en català. **VOSE.** Versió original amb subtítols en espanyol. **SD.** Sense diàleg. Subtítulatge electrònic. **SAVINEN.** Preus: **Entrada:** 3 €. **Entrada reduïda** (aturats, jubilats, Carnet jove, títols de família nombrosa o monoparental, Xarxa de Biblioteques Públiques + Convenis institucionals): 2 €. **Club Super3:** entrada gratuïta pel titular del carnet i reduïda per a l'acompanyant. **Abonaments:** 20 sessions: 40 €. **Carnet Lliure** circulació: 90 € (vàlid per un any natural). Les durades que s'indiquen són aproximades.

Sessions Aula de Cinema: Entrada preferent per a alumnes de centres concertats, fins a 10 minuts abans de començar la sessió. **Projeccions-** Cinema Aquitània. Avinguda Sarrí, 33. 08029 Barcelona - Telèfon 93 410 75 90 - Metro: Hospital Clínic (L5) - Autobusos: 6, 7, 15, 27, 32, 33, 34, 41, 54, 59, 63, 66, 67, 68, N3. **Oficines i Biblioteca-** Portal de Santa Madrona 6-8. 08001 Barcelona. Tel. 93 316 27 80. **Arxiu-** Gran Via de les Corts Catalanes, 184. 08038 Barcelona. Telèfon: 93 298 82 60. **filoteca.cultura@gencat.cat**